



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De diuisionibus ad iram pertinentibus. Pars II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

Furiosus autē statim indicat iram suam hominibus, quum ira furor sit, est indicare se esse hominem insanum. Item qui indicat iram suam hominibus, succedit domos vicinorum suorum, ut quod domus sua ardeat, cum potius cogitare deberet quomodo domui propria subueniret. Sicut non esset ferenda sententia, quam insanus diceret: sic non est proferendus sermo quem ira dicitur. Ira sit furor. Homo iratus nisi taceat, ostendit se magis stultum quam ipse sit. Multa enim comminatur quae non faciet. Vnde Prouerb. 14. Qui impatiens est, exaltat stultitiam suam.

De sex iniquitatibus iracundi volentis se vindicare. CAP. 7.

Quinto potest valere ad detestationem irae, si ostendatur multiplex iniquitas, quae est in homine irato, qui se vult vindicare. **¶** Prima eius iniquitas est, quod ipse auctoritate sua constituit se iudicem inter se, & iniuriatorem suum. **¶** Secunda est, quod ipse in eadem causa vult esse actor & iudex. **¶** Tertia est, quod ipse vult vindicare se pendente die, quae sibi assignata est, ne plene iustitia fiat. Dies haec dies iudicij est. Apostoli. ad Corinth. 4. Nolite ante tempus iudicare. **¶** Quarta iniquitas est, quod ipse impunitum relinquit illum, a quo debuit incipere, sedet seipsum, qui sibi magis nocuit, quam alius. Quicquid alii potuit inferre ei, minus est odio quo ipse animam suam interfecit. **¶** Quinta iniquitas est, quod ipse iustitiam, quae ex solo iudice debet procedere, ex iniquitate vult elicere, quia ex ira & odio. **¶** Sexta iniquitas est, quod ipse non reddit patientiam iniuriantiam quam ei debet, sicut iniuriatus debet ei innocentiam.

Exempla ad detestationem irae.

Sexto possunt valere ad detestationem irae, exempla. **¶** Praecipue exemplum Christi, quem videmus patientissimum esse, qui ultimo faceret vindictam de inimicis suis. Bene debet sufficere vermiculo, quod ita circum vindicaretur de inimicis suis. Sicut dicit Augustinus. Summae religionis est imitari quem visis. **¶** De beato Bernardo legitur, quod appropinquante morte eius, cum requireretur a fratribus, quod doceret eos aliquid salubria, dixit eis: Alieno sensui magis quam meo crederetur. Laesus vindictam non exoptat. Nulli scandalum facere vult. Et si feci, sed aui ut potui. **¶** Septimo potest valere ad detestationem irae, quod Dominus ab eo, qui vult vindicare, videri etiam remissa repetere. Sicut patet de illo, qui noluit dimittere conferuo, a quo dominus eius repetiit vniuersum debetum prius sibi dimissum. Matth. 18.

De diuisionibus ad iram pertinentibus. PARS 11.

D iſto de his quæ pertinent ad detestationem iræ, conſe-
quenter ponenda ſunt diuifiones ad iram pertinentes.
¶ Norandū ergo, q̄ eſt quædā ira quæ bona eſt, quæ homo ira-
ſcitur vitio, de qua Eccleſ. 7. Melior eſt ira riſu. Quafi diceret,
per uiltitiam uultus, corrigitur animus delinquentis. ¶ Eſt alia
ira, quæ mala eſt, quæ homo iraſcitur perſonæ. De qua intelli-
genda ſunt prius dicta. Et hæc duas habet ſpecies. Quædā enim
ſubita eſt, & ſine deliberatione rationis, quæ uenialis eſt. Alia
uero cum deliberatione & conſenſu rationis, quæ mortalis eſt.
Has duas ſpecies tangit Dauid, dicens, Iraſcimini, & nolite pec-
care, &c. Si ſubita ira ſurgat in nobis non conſentiat ratio. Ira
uero quæ cū deliberatione eſt, ſi inueteraſcat, odiū dicitur. Eſt
enim odium ira inueterata. Quod uidetur prohibere Apoſtolus,
dicens ad Ephes. 4. Sol non occidat ſuper iracundiam ueſtram.

¶ De his quæ ualere poſſunt ad detestationem odij.

Ab detestationem odij poſſunt ita ſpecialiter ualere. ¶ Pri-
mo illud Gene. 49. Maledictus furor eius, quia pertinax, & indi-
gnatio eius, quia dura. ¶ Secundo illud 1. Ioan. 3. Omnis qui odit
fratrem ſuum, homicida eſt. ¶ Tertio, quia odium ſpecialiter
eſt charitati contrarium, quæ eſt maxima uirtus, maximè pla-
cens Deo, & maximè diſplicens diabolo. Quod maximè diſpli-
cet diabolo, patet ex uerbis Gregorij, dicentis: Non curat an-
tiquus hoſtis ut terrena nobis tollat, ſed ut charitatem in no-
bis feriat. De placencia uero Dei manifeſtum poteſt eſſe per
hoc quod dicit Dominus, Ioan. 13. Hoc eſt præceptum meum,
ut diligatis inuicem. ¶ Quarto, quia cum torqueatur homo per
quem peccat, & ille qui manet in odio iniurias ſibi illatas no-
lite remittere, ipſe punietur in hoc, quod nec peccata ſibi remit-
tentur. Fatuus eſt qui unā iniuriam non uult remittere, ut mille
uel plura peccata ſibi remittantur. ¶ Quintum eſt hoc, q̄ ira
uel odium, contra naturam uidentur eſſe in homine, cum
homo ſit animal manſuetum natura & miſericors. unde Iob
31. Ab infantia meā creuit mecum miſeratio, & de utero
matris meæ egreſſa eſt mecum. Manſuetudini uero quæ eſt in
homine, atteſtatur forma & diſpoſitio exterior hominis. In
omni enim ſpecie animalis, figura corporis, & membrorum
naturæ corporis exteriori atteſtatur: ſicut ungues acuti, fortis
& magni, & aduncati dentes, & fiſſio oris magna atteſtatur
rabiei, ut patet in leonibus. Contrarium uero manſuetudini at-
teſtatur in hominibus. ¶ Sextum eſt hoc, q̄ cum cupiditas &
alia uicia conſiſtant in appetitu alicuius boni, ſed inordinate.

odium cōsistit in appetitu ipsius mali. Vnde maioris peruer-
tatis & malitiæ videtur esse quàm cupiditas & similia peccata

¶ *Item diuisio ira.*

Item notandum quod ira potest diuidi in iram occultam, qua
non prorumpit in exteriorem iniuriam, & iram prorumpentem
in exteriorem iniuriam, siue sit iniuria verbi vel facti. De
prima ira dicit Dominus Matt. 5. Omnis qui irascitur fratri
suo reus erit iudicio. Et post subdit de secunda ira: Qui dixerit
fratri suo raca: reus erit concilio. Qui autem dixerit, facere
reus erit gehennæ ignis. Raca interiectio est indignantis, sed no-
minat aliquam specialem contumeliã: ¶ Item ira potest diuidi
in iram, qua homo irascitur sibi, & in iram qua homo irascitur
proximo, & in iram qua irascitur Deo. De prima ira dicit So-
crates: Iracundus quum aliis irasci desierit, sibi irascitur. De
secunda ira dictum est prius. De ira verò qua aliquis irascitur Deo
qualis est ira inique blasphemanti Deum, potest intelligi illud
Eccl. 17. Qui in altum mittit lapidem, super caput eius cadet.

*De peccatis proueniens ex ira. PARS III. qua habet
vna capitula.*

*De guerra, & de duodecim qua homines à guerra cohiberi
deberent.*

CAP. I.

Sequitur de peccatis quæ proueniunt ex Ira. Prouenit autem
Sex iras. Vnde Prou. 26. Sicut carbones ad prunas, & ligna
ad ignem: sic homo iracundus suscitatur rixas. Item Ecc. 26. Homo iracundus
incendit litas. Ex ira etiã sequuntur guerra, incendia, homicidia,
& alia iniectio manus iniusta, & rapinæ, & similia. De
lite non dicemus modò, quia de illa dicitur cum aliis peccatis
linguæ. De rapina vero dictum est in tractatu de auaritia. De
aliis vero hic dicemus. ¶ Et primo de guerra, quã habemus cum
hostibus. Duodecim verò sunt quæ deberent homines cohiberi
à guerra. Primum est guerra, quã habemus cum hostibus iniustis
libus, Job 6. Militia est vita hominis super terrã. Item dictum est
Gen. 3. ad serpentem: Inimicitias ponã inter te & mulierem, & seminem
illius, & seminem tuum. Guerra ista multum periculosa est. Et propter
calliditatem demonum. Gen. 3. Serpens callidior erat omnibus
serpentibus terræ. Et propter longum exercitium pugnae. Pugna enim
non cessauit ex quo Adã deiectus est in terrã, & longus usus
experientia multum videtur docuisse eum. Et propter contumacitatem
pugna. Vnde Grego. Assidua tatione diabolus tatar nos, ut
radio vincat. Et propter malitiam demonum qui incessanter frunt
sanguinem nostrum. vnde diabolus sanguifuga vocatur, Prout
Sangu